

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/12/2026
Identifikačné číslo spisu:	7913217721
Dátum vydania rozhodnutia:	18.06.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Miničová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:7913217721.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beaty Miničovej a členiek senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a JUDr. Dariny Legerskej v spore žalobcu: ADEG, s.r.o., so sídlom Boženy Nemcovej 33/12, 040 01 Košice - mestská časť Sever, IČO: 44 052 910, zastúpeného: Advokátska kancelária Juristi s.r.o., so sídlom Rázusova 49, 040 01 Košice - mestská časť Juh, IČO: 51 941 244, proti žalovanému: Mesto Trebišov, so sídlom M. R. Štefánika 204, 075 01 Trebišov, IČO: 00 331 996, zastúpenému: Vojčík & Partners, s.r.o., so sídlom Rázusova 13, 040 01 Košice - mestská časť Juh, IČO: 36 866 563, o zaplatenie 2.333.019,88 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 14Cb/6/2014, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, č. k. 4Cob/77/2024-1054 zo dňa 26. augusta 2025, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .

II. Žalovanému priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trebišov (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 14Cb/6/2014-938 zo dňa 28. novembra 2023, prvou výrokovou vetou žalobu zamietol a druhou výrokovou vetou priznal žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplynulo, že žalobca (pôvodne obchodná spoločnosť VITEX spol. s r. o. ďalej aj „pôvodný žalobca“) sa žalobou podanou na Okresnom súde Trebišov dňa 11. novembra 2013 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 2.333.019,88 eura s príslušenstvom a náhrady trov konania. Žalobca svoj nárok odôvodnil tým, že spoločnosť PRIEMYSELNÝ PARK TREBIŠOV s.r.o. dňa 22. septembra 2004 uzavrela so žalovaným nájomnú zmluvu, na základe ktorej si žalovaný prenajal nehnuteľnosti za účelom výstavby a prevádzkovania priemyselného parku v súlade s podmienkami vypracovanej projektovej dokumentácie a nájomnej zmluvy. Pôvodný žalobca realizoval stavebné práce na objekte Priemyselného parku Trebišov, pričom časť týchto prác uskutočňoval ako subdodávateľ spoločnosti STAMART MARTIN s.r.o. Podľa

tvrdenia pôvodného žalobcu boli tieto stavebné práce vykonané nad rámec rozpočtov predložených k čerpaniu pre realizáciu projektu „Priemyselný park Trebišov - Most Východ - Západ“, ktorý bol financovaný z prostriedkov európskych spoločenstiev v zmysle rozpočtov určených na čerpanie prostriedkov európskych spoločenstiev pre projekt. Žalovaný v tomto projekte vystupoval ako generálny investor a stavebník, ktorému bolo udelené stavebné povolenie. Cena predmetných stavebných prác bola znaleckým posudkom stanovená na sumu 2.333.019,88 eur. Žalobca uviedol, že spoločníci a konatelia spoločnosti PRIEMYSELNÝ PARK TREBIŠOV s.r.o. viedli so žalovaným niekoľko rokovaní a súdnych sporov s cieľom vyriešiť osud týchto rozsiahlych stavebných prác. Pôvodný žalobca spolu so spoločnosťou PRIEMYSELNÝ PARK TREBIŠOV s. r. o. viedol rokovania aj o nových zneniach nájomných zmlúv, ktoré mali v cene nájmu reflektovať vykonané naviac práce. Podstatným dokumentom malo byť aj uzavretie rámcovej zmluvy o spolupráci a združenej investícii. Žalovaný však na zasadnutí Mestského zastupiteľstva, ktoré sa konalo dňa 29. decembra 2009, predložený návrh novej nájomnej zmluvy, zmluvy o spolupráci a združení finančných prostriedkov, ako aj návrh na schválenie súdneho zmieru iba zobral na vedomie, ale neprijal žiadne kvalifikované rozhodnutie. Tým žalovaný znemožnil spoločnosti PRIEMYSELNÝ PARK TREBIŠOV s.r.o. získať schválený bankový úver na dofinancovanie a dokončiť práce. Pôvodný žalobca preto tvrdil, že od tohto momentu (29. decembra 2009) sa dovtedy ním vynaložené investície stali zbytočnými. Tým došlo u neho k majetkovej ujme a od tohto dňa odvíjal začiatok plynutia premľacej lehoty na zaplatenie takto vynaložených nákladov. Ako jednu z hlavných príčin sporov pôvodný žalobca označil postup žalovaného, ktorý si bez vedomia spoločnosti PRIEMYSELNÝ PARK TREBIŠOV s.r.o. prideliť súpisné čísla k predmetným stavbám a nechal si zapísať vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktoré sú v súčasnosti evidované na LV č. XXXX pre katastrálne územie I.. Uznesením Okresného súdu Trebišov zo dňa 1. apríla 2021, sp. zn. 14Cb/6/2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 4. júna 2021, súd prvej inštancie pripustil zmenu strany sporu na strane žalobcu tak, že namiesto pôvodného žalobcu VITEX spol. s r.o. vstúpila do konania spoločnosť ADEG s.r.o. Žalovaný vo svojich vyjadreniach poprel, že by mu voči pôvodnému žalobcovi vznikol akýkoľvek záväzok na zaplatenie žalovanej sumy z titulu uskutočňovania stavebných prác. Poukazoval na to, že projekt Priemyselného parku v Trebišove bol mestskému zastupiteľstvu predstavený na zasadnutiach 26. augusta 2004 a 8. septembra 2004, a to Ing. D., N. Y., projektantom Ing. G. a projektovými manažérmi Ing. G. a JUDr. D., v tom zmysle, že pôjde o tzv. hnedý park - rekonštrukcia areálu bývalého závodu Frucona. Žalovaný bol do projektu prizvaný len preto, aby ako mesto mohol úspešnejšie získať nenávratný finančný príspevok (ďalej aj „NFP“) z eurofondov. Zástupcovia spoločnosti opakovane ubezpečovali žalovaného, že s projektom nebude mať spojené žiadne vlastné náklady a po 15 rokoch trvania nájmu prevedie vlastnícke právo k stavbám postaveným počas doby nájmu za sumu 1,- Sk vlastníckovi areálu. Žalovaný pôvodne žiadal NFP vo výške 227,4 mil. Sk, avšak schválená bola znížená suma 160.177.289,- Sk, na základe čoho sa projekt prepracoval. S realizáciou sa začalo v marci 2006 a výstavba v rozsahu schváleného rozpočtu bola ukončená 28. februára 2008, pričom žalovaný projekt spolufinancoval sumou 8,3 mil. Sk. Žalovaný tvrdil, že na celom procese participovala spoločnosť PRIEMYSELNÝ PARK TREBIŠOV s. r. o., a nie pôvodný žalobca. U pôvodného žalobcu si žiadne stavebné práce neobjednal a nikdy sa nezaviazal k úhrade odmeny. Zdôraznil, že akýkoľvek úkon zakladajúci nakladanie s majetkom mesta v takejto finančnej hodnote by navyše podliehal schváleniu Mestským zastupiteľstvom, k čomu nedošlo. Žalovaný bol na základe nájomnej zmluvy z 22. septembra 2004 v pozícii nájomcu, nie vlastníka či prenajímateľa nehnuteľností. Ak teda došlo k zhodnoteniu nehnuteľností, stalo sa tak vo vzťahu k vtedajšiemu vlastníckovi. Existujúca nájomná ani podnájomná zmluva nezakladajú žiaden záväzok mesta platiť žalobcovi za stavebnú činnosť. Žalovaný zároveň vzniesol námietku nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a námietku premľčania uplatneného nároku, lebo ak žalobca tvrdil, že práce boli vykonávané v rokoch 2007 až 2008, ku dňu podania žaloby (11. novembra 2013) uplynula doba dlhšia ako šesť rokov (všeobecná premľčacia doba je 4 - ročná). Uviedol, že ho žalobca nikdy predtým nevyzval na úhradu ceny za tieto práce a zároveň poukázal na úzke personálne prepojenie firiem VITEX a PRIEMYSELNÝ PARK TREBIŠOV s.r.o. cez osoby N. Y. a Ing. M. D., ako aj na súvisiace konania (sp. zn. 13Rob/53/2013, sp. zn. 6C/87/2010 a sp. zn. 13Cb/34/2015 v spojení s 2Cob/86/2018), ktoré mali identický skutkový základ a v ktorých boli žaloby voči Mestu Trebišov zamietnuté. V konaní sp. zn. 6C/87/2010 sa pôvodný žalobca domáhal 800.000,- eur za inžiniersku a projektovú činnosť, čo súdy zamietli pre nepreukázanie existencie osobitnej dohody. Žalobca následne vo svojich vyjadreniach svoj nárok

odôvodňoval zhodnotením nehnuteľností, ktoré mal žalovaný v nájme a v rámci ktorých realizoval projekt priemyselného parku. Zhodnotenie nehnuteľností bolo popísané a vyčíslené v Znaleckom posudku č. 6/2012 vyhotovenom znalkyňou Ing. Máriou Mandulovou na sumu 2.333.000,- eur s DPH (resp. žalovaná suma 2.333.019,88 eur), pričom posudok sa viazal k reálnemu vykonaniu diela v rokoch 2007 a 2008. Žalobca uviedol, že po tom, čo agentúra SARIO znížila rozpočet na výstavbu hnedého parku o cca 80 miliónov Sk, žalovaný v roku 2007 rozhodnutím vykonal zmenu stavby pred dokončením, čím navýšil projekt o stavebné položky, ktoré síce boli pre SARIO neoprávnené, avšak nevyhnutné na to, aby bol park funkčný a skolaudovaný. Keďže spoločnosť PRIEMYSELNÝ PARK TREBIŠOV s.r.o. nemohla pre nesplnenie odkladacích podmienok čerpať schválený bankový úver, požiadala pôvodného žalobcu, aby ako dodávateľ prác tieto položky dofinancoval. Vo vzťahu k námietke premlčania vznesenej žalovaným argumentoval tvrdením, že premlčacia lehota mohla začať plynúť až v okamihu, keď došlo k zmene vlastníctva nehnuteľností, do ktorých boli investované finančné prostriedky. Podľa žalobcu došlo k zmene vlastníckeho práva v roku 2009 a v roku 2010 bola uzavretá dohoda o urovaní medzi PRIEMYSELNÝM PARKOM s.r.o. a žalovaným. Od roku 2012 pôvodný žalobca zistil, že jeho nárok, ktorý bol pôvodne zabezpečený exekučným záložným právom, už zabezpečený nie je, keďže nehnuteľnosti boli vyňaté z pôvodného majetku - PRIEMYSELNÉHO PARKU TREBIŠOV s.r.o. a stali sa majetkom žalovaného. Žalobca preto trval na tom, že lehota začala plynúť najskôr 29. decembra 2009 (keď mestské zastupiteľstvo odmietlo schváliť zmluvy a investície sa stali nadbytočnými), a keďže žaloba bola podaná 11. novembra 2013, námietka premlčania nie je dôvodná.

3. Súd prvej inštancie sa po zhrnutí skutkového stavu veci prioritne zaoberal skúmaním dôvodnosti námietky premlčania vznesenej žalovaným. Vychádzal zo zistenia, že žalobcom uplatnený nárok vo výške 2.333.019,88 eur, bol vyčíslený znaleckým posudkom č. 6/2012, ktorý bol vypracovaný k obdobiu, ku ktorému sa viaže vykonanie stavebných prác, t. j. k roku 2007 s tým, že dátum rozhodujúci pre použitie správneho cenového predpisu sa viaže k 1. až 4. štvrtroku 2007. Zo znaleckého posudku vyplynulo, že náklady vynaložené na stavebné práce, ktoré žalobca uplatňoval v predmetnom spore podanou žalobou, mali byť pôvodným žalobcom vynaložené v období roku 2007, teda najneskôr dňa 31. decembra 2007.

4. Pri posudzovaní začiatku a konca premlčacej lehoty na vydanie bezdôvodného obohatenia vychádzal súd prvej inštancie z ustanovenia § 391 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. (ďalej aj „OBZ“), keď dôvodil tým, že v danom prípade pri bezdôvodnom obohatení platí všeobecná 4-ročná premlčacia lehota v zmysle § 397 OBZ. Konštatoval, že nakoľko žaloba bola pôvodným žalobcom podaná na súd až dňa 11. novembra 2013, všetky nároky, ktoré vznikli pred 11. novembra 2009, sú premlčané. Súd prvej inštancie uzavrel, že ak by teda aj nejaký nárok z titulu bezdôvodného obohatenia mal žalobcovi vzniknúť, čo v konaní preukázané nebolo, tento nárok by bol premlčaný, lebo žalobu na súd podal pôvodný žalobca po uplynutí 4-ročnej premlčacej doby. Tvrdenie žalobcu, že premlčacia doba začala plynúť najskôr až v okamihu, keď sa dozvedel 29. decembra 2009, že mestské zastupiteľstvo žalovaného odmietlo schváliť zmluvy (a investície sa tak stali nadbytočnými), resp. až v roku 2012, keď došlo k zmene vlastníctva nehnuteľností v prospech žalovaného, súd prvej inštancie vyhodnotil účelové, nakoľko na strane žalobcu by prípadný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia (plnením bez právneho dôvodu) vznikol dňom 1. januára 2008.

5. Napokon súd prvej inštancie považoval za potrebné zdôrazniť aj skutočnosť, že žalobca nepreukázal existenciu zmluvného vzťahu medzi pôvodným žalobcom a žalovaným, z ktorého by žalovanému vyplývala povinnosť financovať akúkoľvek stavebnú činnosť pôvodného žalobcu. Medzi stranami sporu nedošlo k uzavretiu dohody, prípadne zmluvy, na základe ktorej by mal pôvodný žalobca vykonať pre žalovaného akúkoľvek stavebnú činnosť. Náklady, ktoré vznikli, mali byť dofinancované spoločnosťou Business Company Žilina s.r.o. (neskôr PRIEMYSELNÝ PARK TREBIŠOV s.r.o.) a generálnym dodávateľom stavebných prác bola firma STAVMART Martin. Obchodná spoločnosť VITEX, spol. s r.o. ako pôvodný žalobca, nevystupoval v žiadnych jednaniach ohľadne realizácie Priemyselného parku Trebišov, partnerom pre žalovaného bola spoločnosť Business Company Žilina, čo dokazuje aj uzatvorená nájomná zmluva medzi spoločnosťou Business Company Žilina, s.r.o. a žalovaným zo dňa 22. septembra 2004. V prípade uzatvorenia zmluvy zo strany žalovaného s pôvodným žalobcom by bolo

mesto (žalovaný) povinné prerokovať takýto úkon mestským zastupiteľstvom, čo v konaní preukázané nebolo. Taktiež poukázal na to, že ani zo znaleckého posudku č. 6/2012 nebolo možné zistiť, o aké práce konkrétne ide, či tieto práce neboli vyfakturované subjektom, prípadne uhradené subjektu, ktorý mal so žalovaným uzavretý zmluvný vzťah, a pre ktoré pôvodný žalobca vykonával práce ako dodávateľ resp. subdodávateľ.

6. V závere svojho rozhodnutia súd prvej inštancie dôvodil tým, že nakoľko námietku premlčania vznesenú žalovaným vyhodnotil ako opodstatnenú, zamietol návrhy žalobcu na vykonanie dokazovania výsluchom konateľa žalobcu ADEG s.r.o., svedkov N. Y., Ing. N. G., osoby, ktorá vykonávala stavebný dozor na stavbe priemyselného parku a znalkyne Ing. Máriu Mandulovej. Uviedol tiež, že ak žalobca vo vyjadrení odôvodnil výsluch p. N. Y. potrebou vypočutia „ohľadom dohôd, ktoré existovali medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným, týkajúce sa spoločného postupu a financovania výstavby priemyselného parku.“, tak odo dňa 11.11.2013 nepredložil súdu žiadny dôkaz o existencii akejkoľvek dohody či zmluvy preukazujúcej povinnosť žalovaného financovať stavebné činnosti vykonané právnym predchodcom žalobcu resp. jeho subdodávateľmi. Zároveň poukázal na to, že N. Y. bol už dňa 24.03.2015 vypočutý ako konateľ pôvodného žalobcu, a preto nepovažoval za dôvodný výsluch konateľa žalobcu ADEG s.r.o. . Vo vzťahu k navrhovanému výsluchu Ing. N. G. a Ing. Márie Mandulovej sa stotožnil s vyjadrením žalovaného, že predmetom sporu nebolo posúdenie vykonania údajných stavebných prác, ich priebeh, kvalita, či iné skutočnosti a okolnosti realizácie stavebných alebo projektantských činností. Predmetom sporu bolo preukázanie existencie právneho úkonu uzavretého medzi žalobcom, resp. právnym predchodcom žalobcu a žalovaným, ktorý by založil nárok na odmenu za vykonanie stavebných činností pre žalovaného. Súd prvej inštancie uzavrel, že dôkaz o existencii takého právneho úkonu v konaní predložený nebol. V prípade Ing. N. G. (projektant) a Ing. Márie Mandulovej (znalkyňa) ide o osoby z technických odborov, ktoré sa síce môžu vyjadriť k stavebným činnostiam na predmete nájmu podľa nájomnej zmluvy, ale vzhľadom na absenciu vzťahu so žalobcom resp. jeho právnym predchodcom a žalovaným sú limitovaní len na potvrdenie či vyvrátenie uskutočnenia týchto prác, čo pre predmet konania s poukazom na vyššie uvedené nemá význam. Nárok uplatnený pôvodným žalobcom preto vyhodnotil ako nedôvodný a žalobu zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa na ust. § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

7. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“), rozsudkom zo dňa 26. augusta 2025 č. k. 4Cob/77/2024-1054, rozsudok Okresného súdu Trebišov zo dňa 28. novembra 2023, č. k. 14Cb/6/2015-938, potvrdil a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

8. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie zistil v potrebnom rozsahu skutkový stav, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie náležite, podrobne a logicky odôvodnil. Dospel k rovnakému právnemu záveru ako súd prvej inštancie, ktorý na základe listinných dôkazov, vyjadrení strán sporu a námietky premlčania vznesenej žalovaným ustálil, že žalobcom uplatnený nárok je premlčaný. V celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia.

9. V odvolacom konaní posúdil relevantnosť žalobcom uplatnených odvolacích dôvodov. Vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP konštatoval, že nakoľko žalobca v odvolaní nešpecifikoval, aké konkrétne jeho procesné právo bolo porušené a nepreukázal intenzitu tohto porušenia, tento odvolací dôvod nebolo možné preskúmať, keďže ho žalobca nenaplnil konkrétnym obsahom. Čo sa týka odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP, odvolací súd poukázal na to, že súd prvej inštancie odôvodnil nevykonanie navrhovaného dokazovania konštatovaným premlčaním žalobcom uplatneného nároku, a tiež nepreukázaním existencie zmluvného vzťahu medzi pôvodným žalobcom a žalovaným. K tomu odvolací súd dodal, že nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv žalobcu nie je postupom, ktorým by mu súd prvej inštancie odňal možnosť konať pred súdom. Pokiaľ súd prvej inštancie riadne odôvodnil nevykonanie navrhnutých dôkazov aj s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti konania, odvolací súd sa s týmto postupom stotožnil a skonštatoval, že k

porušení práva žalobcu na spravodlivý proces týmto jeho postupom nedošlo.

10. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobca ani pri uplatnení odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP bližšie neuviedol, ktoré konkrétne skutkové zistenia súdu prvej inštancie považoval za nesprávne a z akých dôvodov. Odvolací súd preto skonštatoval, že súd prvej inštancie v prejednávanom prípade posúdil vec po právnej stránke na základe skutkových zistení, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania, pričom jeho výsledok je v plnom súlade s § 191 CSP. Poukázal na správnosť skutkových zistení súdu prvej inštancie, že žalovaný a spoločnosť PRIEMYSELNÝ PARK TREBIŠOV, s.r.o. uzavreli dňa 22. septembra 2004 Zmluvu o nájme, v zmysle ktorej a jej následných dodatkov si žalovaný prenajímal nehnuteľnosti za účelom výstavby a prevádzkovania Priemyselného parku Trebišov za podmienok vypracovanej projektovej dokumentácie s dobou nájmu 15 rokov, pričom v konaní nebolo sporné, že projekt sa realizoval v rokoch 2006 až 2008. Keďže požadovaná suma NFP bola schválená v podstatne nižšom rozsahu, než bol pôvodný zámer, zmluvné strany boli uzrozmene s tým, že projekt sa musí zrealizovať z prostriedkov schválených vo forme NFP. Z prehlásenia spoločnosti PRIEMYSELNÝ PARK TREBIŠOV, s.r.o. zo dňa 7. septembra 2006 vyplynulo, že túto skutočnosť vzala na vedomie a zaviazala sa práce, ktoré boli z projektu vypustené, zrealizovať z vlastných prostriedkov. Z Dodatku č. 1 k Nájomnej zmluve zo dňa 28. decembra 2007 navyše vyplynulo, že došlo k zmene spôsobu výpočtu a splatnosti nájomného a bol vložený nový článok 11.4, podľa ktorého bol prenajímateľ PRIEMYSELNÝ PARK TREBIŠOV, s.r.o. povinný vykonať všetky podstatné opravy týkajúce sa prenajatých priestorov na vlastné náklady. Súd prvej inštancie správne zistil a vyhodnotil aj Podnájomnú zmluvu zo dňa 23. septembra 2004, ktorú uzatvorili žalovaný ako nájomca a VITEX spol. s r.o. ako podnájomník, pričom správne definoval predmet podnájmu, ako aj práva a povinnosti zmluvných strán. Žalovaný ustanovenia podnájomnej zmluvy neporušil a sporným v konaní zostalo, či táto zmluva vôbec nadobudla účinnosť. Skutočnosť, že žalovaný neodovzdal priestory pôvodnému žalobcovi na základe návrhu podnájomnej zmluvy, nezakladá nárok uplatňovaný v tomto spore.

11. Odvolací súd ďalej poukázal na skutočnosť, že žalobca nepresvedčivo tvrdil právny základ a právny titul žalovanej sumy, ktorý navyše v priebehu sporu menil. Tiež sa snažil presvedčiť súd prvej inštancie o tom, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia mu vznikol až v roku 2009, keď Mestské zastupiteľstvo Trebišov na svojom zasadnutí dňa 29. decembra 2009 neschválilo uzatvorenie zmlúv - teda tri roky po tom, čo sa spoločnosť PRIEMYSELNÝ PARK TREBIŠOV, s.r.o. ako vlastník areálu zaviazala zrealizovať stavebné objekty vypustené z financovania z prostriedkov európskych spoločenských a následne v súvislosti so začiatkom plynutia premľacej lehoty zasa tvrdil, že až po uzatvorení Dohody o urovnaní so žalovaným dňa 22. apríla 2010 sa dozvedel, že mu žalovaný zmaril možnosť exekučného uspokojenia pohľadávky, keďže exekučné záložné právo bolo odstránené po zmene vlastníctva. Napokon odvodzoval začiatok plynutia premľacej doby od dátumu 25. apríla 2012, kedy sa dozvedel, že mu žalovaný neodovzdá priestory na základe podnájomnej zmluvy.

12. Odvolací súd zdôraznil, že právny vzťah z bezdôvodného obohatenia vzniká len za súčasného splnenia predpokladov, ktorými sú získanie bezdôvodného obohatenia, protiprávnosť tohto získania, majetková ujma na strane druhej osoby a príčinná súvislosť medzi obohatením a ujmou. Žalobca však splnenie týchto predpokladov v konaní nepreukázal. Nešpecifikoval, akú konkrétnu zmluvnú či zákonnú povinnosť mal žalovaný porušiť. Právne skutočnosti, na ktoré poukázal, nemohli byť právnymi skutočnosťami, s ktorými zákon spája vznik práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Zo záväzného stanoviska spoločnosti PRIEMYSELNÝ PARK TREBIŠOV, s.r.o. k zmenám projektu zo dňa 14. augusta 2006 a z jej prehlásenia zo dňa 7. septembra 2006 jednoznačne vyplynulo, že s týmito zmenami súhlasila a objekty vypustené z európskeho financovania sa zaviazala zrealizovať vo vlastnej réžii. Súd prvej inštancie správne ustálil, že nárok žalobcu z titulu bezdôvodného obohatenia mal vzniknúť počas realizácie Priemyselného parku Trebišov, konkrétne v roku 2007, keď všetky prípadné náklady uplatňované žalobcom boli vynaložené v tomto období. Pre začiatok plynutia premľacej lehoty nie je rozhodujúce stanovisko Mestského zastupiteľstva Trebišov zo dňa 29. decembra 2009 ani iné neskoršie skutočnosti uvádzané žalobcom. Keďže plnenia, ktoré žalobca požadoval a ktoré vyplývajú zo znaleckého posudku č. 6/2012 vyhotoveného znalkyňou Ing. Máriou Mandulákovou, vznikli v období realizácie projektu (2007) a žaloba bola podaná až dňa 11. novembra 2013, štvorročná premľacia lehota

márne uplynula. Záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého všetky nároky vzniknuté pred 11. novembrom 2009 sú premlčané, odvolací súd považoval za správny. Nestotožnil sa s názorom žalobcu, že premlčacia lehota začala plynúť až dňa 29. decembra 2009 neschválením novej nájomnej zmluvy poslancami zastupiteľstva. Tvrdenie žalobcu, že až vtedy sa dozvedel o zbytočnosti svojich investícií, vyhodnotil ako účelové, smerujúce k posunu začiatku premlčacej lehoty s cieľom zabrániť premlčaniu uplatneného nároku. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by žalovaný prevzal záväzok na dofinancovanie Priemyselného parku Trebišov voči žalobcovi alebo voči spoločnosti PRIEMYSELNÝ PARK TREBIŠOV, s.r.o. Žalovaný si splnil svoje záväzky vyplývajúce zo zmluvy o dielo uzatvorenej dňa 1. marca 2006 medzi ním ako objednávateľom a spoločnosťou STAMART Martin s.r.o. ako zhotoviteľom. Žalovaný uhradil cenu diela generálnemu dodávateľovi stavby v rozsahu schváleného rozpočtu v súlade s poskytnutým finančným príspevkom. Dodatkom č. 3 zo dňa 2. mája 2007 sa predmet zmluvy rozšíril o práce navyše, ktoré žalovaný rovnako v plnom rozsahu uhradil z vlastných prostriedkov generálnemu dodávateľovi STAMART Martin s.r.o. Ak žalobca dodával časť diela ako subdodávateľ spoločnosti STAMART Martin s.r.o., svoj prípadný nárok si mal uplatňovať voči nej, a nie voči žalovanému, s ktorým v zmluvnom vzťahu nebol.

13. Pokiaľ žalovaný namietal nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uviedol, že zo strany žalobcu nebol tento ani odvolací dôvod podložený označením konkrétnej právnej normy, ktorá mala byť súdom nesprávne zvolená či vyložená. Skonštatoval, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, aplikoval relevantné právne predpisy a na základe vznesenej námietky premlčania správne určil začiatok a koniec premlčacej lehoty v zmysle ustanovení OBZ.

14. Odvolací súd dodal, že pokiaľ žalobca v odvolaní v súvislosti s exekučným spisom sp. zn. 11Er/200/2009 a úradným záznamom zo dňa 30. septembra 2009 tvrdil, že nepredkladá „nové“ dôkazy, ale iba poukazuje na existenciu spisu, o ktorom predložil dôkazy ešte pred vyhlásením uznesenia o skončení dokazovania, zo spisu vyplývalo, že predmetné listiny žalobca predložil až spolu s odvolaním, teda v odvolacom konaní. Listiny pochádzajú z roku 2009 a žalobca netvrdil, že by mu v ich včasnom predložení bránili objektívne prekážky, pričom nejde o listiny overiteľné z verejných registrov. Preto uzavrel, že ide o nepovolené novoty v odvolacom konaní, pri ktorých neboli splnené zákonné podmienky podľa § 366 CSP a na tieto novoty neprihliadol. Napokon v súvislosti s nedostatočným odôvodnením prvoinštančného rozsudku odvolací súd uviedol, že podľa jeho názoru odôvodnenie napadnutého rozsudku plne zodpovedá požiadavkám § 220 ods. 2 CSP.

15. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej v texte aj „dovolateľ“), prípustnosť ktorého odôvodnil ustanovením § 420 písm. f) CSP, teda že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovanie jemu patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Napadnutý rozsudok označil za svojvoľný, vnútorne rozporný, a teda nepreskúmateľný. Preto žiadal, aby ho dovolací súd zrušil, vrátil vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a priznal mu proti žalovanému náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

16. Dovolateľ namietal, že odvolací súd sa nevysporiadal takmer so žiadnou z jeho podstatných odvolacích námietok. V napadnutom rozsudku (bod 21. odôvodnenia) dospel odvolací súd k záveru, že žalobcom uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP nebolo možné preskúmať, keďže ho žalobca nenaplnil obsahom. Taký záver odvolacieho súdu je však v rozpore s obsahom odvolania, z ktorého nepochybne vyplýva, že žalobca namietal napr. to, že súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal jeho argumentáciou týkajúcou sa napr. podnájomnej zmluvy a existencie a zániku exekučného záložného práva a že mu vytýkal nedostatočné odôvodnenie, či nevykonanie ním navrhnutých dôkazov výsluchom svedkov. Tieto odvolacie námietky sú pritom reprodukované priamo v znení napadnutého rozsudku odvolacieho súdu (napr. v bodoch 15.1, 15.2, 15.3 odôvodnenia). Je teda zrejmé, že v odvolaní uplatnil v konkrétnej rovine odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, keď namietal nepreskúmateľnosť rozsudku súdu prvej inštancie, či nevykonanie navrhovaných dôkazov. Napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je preto v tomto smere zjavne zmätočný a vnútorne rozporný, ignorujúci obsah jeho odvolania, a teda arbitrárny.

17. Dovolateľ argumentoval tým, že odvolací súd v napadnutom rozsudku (bod 22. odôvodnenia) jeho odvoláciu námietku nevykonania ním navrhnutých dôkazov - výsluchov svedkov, bez ďalšieho odôvodnil iba poukazom na body 59. a 60. odôvodnenia prvoinštančného rozsudku, kde podľa mienky odvolacieho súdu mal súd prvej inštancie riadne a vyčerpávajúco nevykonanie týchto dôkazov odôvodniť. V bodoch 59. a 60. odôvodnenia rozsudku však súd prvej inštancie odôvodňuje nevykonanie výsluchov svedkov iba tým, že ich nevykonaním pre žalovaným vznesenú námietku premlčania, ktorú považoval za dôvodnú.

18. Podľa názoru dovolateľa odôvodnenie nevykonania výsluchu ním navrhnutých svedkov zjavne neobstojí, je zmätočné, vnútorne rozporné a zjavne nesprávne. Sám odvolací súd v napadnutom rozsudku totiž dospel k záveru, že žalobca sa v predmetnom spore domáhal zaplatenia sumy 2.333.019,88 eura s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia (bod 25 odôvodnenia). V zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol. Odôvodnenie nevykonania navrhovaných výsluchov svedkov nepreukázaním existencie platného právneho úkonu, resp. zmluvy, je vo vzťahu k preukázaniu bezdôvodného obohatenia zjavne irelevantné a v tomto smere je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zmätočný, vnútorne rozporný, zjavne nesprávny, a teda arbitrárny.

19. Rovnako aj zvyšný argument, ktorým odvolací súd v napadnutom rozsudku odôvodnil nevykonanie výsluchov svedkov, teda premlčanie, je podľa dovolateľa arbitrárny. Pokiaľ odvolací súd v napadnutom rozsudku (bod 23 odôvodnenia) dospel k záveru, že žalobca ani pri uplatnenom odvolacom dôvode podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP neuviedol, ktoré konkrétne skutkové zistenia súdu prvej inštancie sú nesprávne a prečo, aj tento záver odvolacieho súdu je v prudkom rozpore s obsahom odvolania, a teda arbitrárny. Z obsahu odvolania výslovne vyplýva, že žalobca namietal aj nesprávne skutkové závery prvoinštančného rozsudku, napr. v otázke počiatku plynutia premlčacej doby, ako aj v otázke celkovej dôvodnosti uplatneného žalobného nároku. Dovolateľ v tejto súvislosti opätovne poukázal na body 15. až 15.3 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, kde je zreprodukovaná podstata jeho odvolacej argumentácie ale odvolací súd sa s ňou vecne nevysporiadal, takmer vôbec na ňu vecne nereflektoval, a obmedzil sa iba na opakovanie argumentácie súdu prvej inštancie, resp. uviedol len svoje bližšie neodôvodnené (nepreskúmateľné) závery o nedôvodnosti odvolacej argumentácie žalobcu. Podľa názoru dovolateľa je preto rozsudok odvolacieho súdu vo vzťahu k jeho podstatnej odvolacej argumentácii nepreskúmateľný, a teda arbitrárny.

20. Napokon dovolateľ označil ako zjavne zmätočný a vnútorne rozporný rozsudok odvolacieho súdu aj v otázke posúdenia premlčania žalobou uplatneného nároku, keď odvolací súd posúdil otázku premlčania uplatneného žalobného nároku tak, že počiatok plynutia premlčacej doby odvodil výhradne od okamihu realizácie prác, t. j. od roku 2007 (bod 33. odôvodnenia). V bode 32. odôvodnenia pritom sám uviedol, že pri posudzovaní začiatku a konca premlčacej lehoty na vydanie bezdôvodného obohatenia treba vychádzať z § 391 ods. 1 ObZ, v zmysle ktorého začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo uplatniť na súde, ale treba vychádzať aj z toho, kedy sa žalobca mohol dozvedieť o tom, že sa na jeho úkor žalovaný bezdôvodne obohatil. Odvolací súd v napadnutom rozsudku teda na jednej strane v teoretickej rovine uvádza, že pre počiatok plynutia premlčacej doby je rozhodné aj to, kedy sa žalobca mohol dozvedieť o tom, že sa na jeho úkor žalovaný bezdôvodne obohatil, na druhej strane však v napadnutom rozsudku v praktickej rovine odvíja počiatok plynutia premlčacej doby výhradne od okamihu realizácie prác a úplne opomína zisťovanie objektívnej vedomosti žalobcu o tom, že sa na jeho úkor obohatil práve žalovaný. Žalobca pritom v priebehu konania uvádzal argumentáciu, v zmysle ktorej objasnil, kedy (a prečo práve vtedy) sa objektívne dozvedel o tom, kto sa na jeho úkor obohatil - teda žalovaný.

21. Dovolateľ napokon odvolaciemu súdu vytýkal, že pri posudzovaní dôvodnosti žaloby vôbec nezohľadnil jednu z rozhodných skutočností pre posúdenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, a to, že v predmetnom prípade išlo o stavebné zhodnotenie, kde konečným užívateľom výhod bol a je žalovaný, ktorý je aj evidenčným vlastníkom zhodnotených nehnuteľností (čo bolo v konaní nesporné). Žalovaný sa teda preukázateľne bezdôvodne obohatil na úkor toho, kto stavebné zhodnotenie realizoval -

t. j. žalobcu (resp. jeho právneho predchodcu). Ak za takej situácie konajúce súdy dospeli k záveru, že žalovaný nie je pasívne vecne legitimovaný, ide o zjavne nesprávny a arbitrárny záver, v prudkom rozpore s podstatou inštitútu bezdôvodného obohatenia. Podľa dovolateľa je rozsudok odvolacieho súdu arbitrárny v podstatných otázkach pre predmetné konanie, preto je naplnený dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP.

22. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu uviedol, že dovolanie je nedôvodné, pretože v ňom absentuje, v čom konkrétne spočíva nesprávny procesný postup súdu a aké konkrétne procesné právo nebolo uskutočnené. Zdôraznil, že ak naplnenie tohto dovolacieho dôvodu žalobca vidí vo viacerých výhradách adresovaných súdu ohľadom nesprávnosti, či arbitrárnosti rozhodnutia, aj v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe platí, že nesprávne právne posúdenie veci, či právny názor súdu odlišný od právneho názoru strany sporu nezakladajú dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP. Podľa neho v danom prípade oba konajúce súdy svoje rozhodnutia náležite odôvodnili a odvolací súd reagoval na všetky podstatné skutočnosti uvedené v odvolaní žalobcu.

23. K výhradám žalobcu voči postupu odvolacieho súdu pri posudzovaní opodstatnenosti odvolacích námietok uplatnených v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP žalovaný prioritne uviedol, že nie je zrejmé, z akého dôvodu mal byť zánik exekučného záložného práva právneho predchodcu žalobcu voči spoločnosti Priemyselný park Trebišov s.r.o. podkladom nároku na zaplatenie žalovanej sumy voči žalovanému ako tretiemu subjektu. Napriek tomu, že žalobca tieto súvislosti doposiaľ nevysvetlil, súd prvej inštalácie sa uvedenou skutočnosťou zaoberal v bodoch 12., 13., 16. a 37. odôvodnenia rozsudku a zo správnych dôvodov ju nepovažoval za relevantnú. Podľa žalovaného na naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, nepostačuje len námietka žalobcu, že súd odignoroval túto, podľa žalobcu podstatnú skutočnosť. Preto súhlasil s odôvodnením odvolacieho súdu, ktorý konštatoval, že žalobca vo vzťahu k tomuto odvolaciemu dôvodu neuviedol, aké konkrétne jeho procesné právo bolo porušené, resp. nepreukázal intenzitu tohto porušenia, ktorá by naplnila predpoklad porušenia práva na spravodlivý proces.

24. Podľa názoru žalovaného sa odvolací súd v napadnutom rozsudku riadne vysporiadal aj s odvolacou námietkou týkajúcou sa nevykonania žalobcom navrhnutého dôkazu výsluchom svedkov. Poukázal na to, že žalobca - iniciátor sporu, po viac ako desiatich rokoch súdneho konania navrhol výsluch troch svedkov, a to pána Y., pána G. a pani I.. Malo ísť pritom o výsluch osoby (pána Y.), ku ktorému už došlo v marci 2015 a výsluch osôb z technickej oblasti, ktoré by sa (možno) vedeli vyjadriť k stavebným činnostiam na predmete nájmu, ale boli by limitované len na potvrdenie, či vyvrátenie uskutočnenia týchto prác, čo pre predmet konania nemá význam. To, prečo súd prvej inštalácie odmietol výsluch týchto osôb, odôvodnil v bodoch 59. a 60. odôvodnenia svojho rozsudku, teda poskytol žalobcovi jasnú odpoveď, prečo navrhnuté dôkazy nevykoná. S uvedeným záverom sa stotožnil aj odvolací súd a to, že s ním žalobca subjektívne nesúhlasí, nič nemení na tom, že sa v tomto postupe oba súdy zhodli a oba súdy svoj postup riadne odôvodnili.

25. Pokiaľ žalobca v podanom dovolaní vytýkal odvolaciemu súdu nedostatok odôvodnenia vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP dôvodiac tým, že namietal aj nesprávnosť skutkových záverov súdu prvej inštalácie, napr. v otázke počiatku plynutia premlčacej doby, ako aj v otázke celkovej dôvodnosti uplatneného žalobného nároku, pričom poukazoval na body 15. až 15.3 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, kde je zreprodukovaná podstata jeho odvolacej argumentácie, žalovaný uviedol, že sa stotožňuje s názorom oboch konajúcich súdov v tom, že žalobca neuviedol, ktoré zistenia konajúcich súdov sú nesprávne a prečo.

26. Žalovaný zdôraznil, že sám žalobca začiatok plynutia premlčacej doby v priebehu celého konania niekoľkokrát menil. Raz za tento moment označil dátum prevodu nehnuteľnosti zo spoločnosti PRIEMYSELNÝ PARK TREBIŠOV, s.r.o. na žalovaného, ktorý mimochodom nikdy nenastal, potom moment zániku exekučného záložného práva na listoch vlastníctva č. XXXX a XXXX v katastrálnom území I., či deň, kedy sa žalobca dozvedel, že mu žalovaný neodovzdá priestor do podnájmu. Nie je teda vôbec zrejmé, aké tvrdenie žalobca považuje za správne v kontexte s údajne nesprávnym záverom

súdov. Oba sudy sa pritom venovali práve počiatku plynutia premľacej doby, a to i napriek tomu, že zo strany samotného žalobcu nebol jednoznačne definovaný a odvolací súd sa k premľacej dobe vyjadril v bodoch 30., 31., 32., 33. a 34. odôvodnenia svojho rozhodnutia. Odvolací súd sa teda neobmedzil len na poukázanie na správne závery prvostupňového súdu, ale aj sám podrobne vysvetlil skutočnosti týkajúce sa premľacej doby.

27. Žalovaný ďalej uviedol, že nevzhladol žiaden rozpor ani v posúdení otázky premľania žalobou uplatneného nároku konajúcimi súdmi. Naopak, rozpor bol práve v tvrdeniach žalobcu, ktorý okamih relevantný pre určenie začiatku plynutia premľacej doby neustále menil a ani v dovolaní neidentifikoval konkrétnym dátumom. Žalovaný zdôraznil, že ak žalobca svoj nárok identifikoval ako bezdôvodné obohatenie, aplikovala sa na premľanie všeobecná premľacia doba pre obchodnoprávne vzťahy podľa § 397 Obchodného zákonníka, ktorá je štvorročná, bez ohľadu na subjektívne zistenie alebo subjektívnu vedomosť žalobcu o svojom nároku na vrátenie bezdôvodného obohatenia, teda presne tak, ako to súd konštatoval v bode 33. odôvodnenia rozsudku.

28. V súvislosti s dovolacou námietkou žalobcu o nesprávnom vyhodnotení tej skutočnosti, že v danom prípade išlo o stavebné zhodnotenie nehnuteľností vo vlastníctve žalovaného, a teda práve on sa preukázateľne bezdôvodne obohatil na úkor žalobcu, resp. jeho právneho predchodcu, ktorý stavebné zhodnotenie realizoval a na to nadväzujúceho nesprávneho právneho záveru odvolacieho súdu o nedostatku vecnej pasívnej legítimácie žalovaného v predmetnom spore, žalovaný uviedol, že ani prípadné nesprávne právne posúdenie nezakladá dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP.

29. Podľa názoru žalovaného je odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku rozsiahle a podrobné. Odvolací súd sa vyjadril ku všetkým odvolacím dôvodom, pričom argumentáciu súdu prvej inštancie doplnil a rozvinul. Námietka žalobcu o absencii odpovede odvolacieho súdu na jeho relevantnú odvolaciu argumentáciu nie je preto dôvodná. Žalobca v dovolaní uviedol iba subjektívne výhrady, avšak dovolací dôvod ním deklarovaný nebol naplnený. Žalovaný preto navrhol, aby dovolací súd dovolanie odmietol a priznal mu náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%.

30. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané, zastúpená v dovolacom konaní v súlade so zákonom, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP a contrario) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť.

31. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

32. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

33. V posudzovanom prípade dovolateľ vzhľadol procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP v zjavnej zmätočnosti, vnútornej rozpornosti, a teda nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu pre nedostatok jeho odôvodnenia. V rámci uplatneného dovolacieho dôvodu namietal, že odvolací súd sa takmer vôbec nevysporiadal s jeho podstatnými odvolacími námietkami. V rozpore s obsahom odvolania odvolací súd dospel k nesprávnemu záveru o nepreskúmateľnosti odvolacieho dôvodu uplatneného podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP dôvodiac nenaplnením jeho obsahu, hoci žalobca v dovolaní namietal konkrétne nepreskúmateľnosť rozsudku súdu prvej inštancie a nevykonanie dôkazov - výsluchu

svedkov. Namietal, že odvolací súd sa s jeho odvolacou námietkou nevykonania dôkazov vysporiadal len odkazom na body 59. a 60. odôvodnenia prvoinštančného rozsudku, avšak tam uvedené dôvody podľa dovolateľa neobstoja, sú zmätočné, vnútorne rozporné a zjavne nesprávne. Dovolateľ vyjadril presvedčenie, že ak predmetom jeho žaloby je vydanie bezdôvodného obohatenia, argumentácia konajúcich súdov o nepreukázaní existencii dohody medzi stranami sporu zakladajúcej nárok žalobcu na odmenu za stavebné činnosti v prospech žalovaného, ktorou odôvodnili nevykonanie dôkazov, je zjavne nesprávna a zmätočná, čo platí rovnako i vo vzťahu k súdmi konštatovanému premlčaniu jeho nároku. Dovolateľ namietol aj záver odvolacieho súdu vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, podľa ktorého v odvolaní nebolo uvedené, v čom konkrétne odvolateľ napáda nesprávnosť skutkových zistení súdom prvej inštancie. Dovolateľ poukazoval na obsah odvolania, z ktorého nepochybne vyplýva, že namietal nesprávne skutkové závery napríklad v otázke počiatku plynutia premlčacej doby, ako aj v otázke celkovej dôvodnosti uplatneného nároku. Rozsudok odvolacieho súdu označil za zjavne zmätočný a vnútorne rozporný aj v otázke posúdenia premlčania uplatneného nároku. Podľa názoru dovolateľa odvolací súd v rámci prieskumu rozhodnutia súdu prvej inštancie nezodpovedal nastolené odvolacie otázky; naopak, bez ďalšieho si osvojil jeho skutkové a právne závery, v dôsledku čoho je jeho rozhodnutie nedostatočne odôvodnené a čiastočne aj nezrozumiteľné.

34. Relevantnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu podľa ust. § 420 písm. f) CSP sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

35. Podstatou práva na spravodlivý proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky, poskytované právnym poriadkom, pričom integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, hodnotením dôkazom a ani právo na to, aby strana sporu bola pred všeobecným súdom úspešná, teda, aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04, IV. ÚS 252/04).

36. V preskúmvanej veci odvolací súd svojím rozsudkom potvrdil zamietavý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny konštatovaním, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, na zistený skutkový stav aplikoval ustanovenia správnych právnych predpisov a v konaní nebola zistená žiadna vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Stotožnil sa preto v celom rozsahu s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, predovšetkým s jeho záverom o premlčaní nároku uplatneného žalobcom titulom bezdôvodného obohatenia odkazom na právnu úpravu obsiahnutú v ustanoveniach § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a § 387 až 397 Obchodného zákonníka. Vo vzťahu k jednotlivým, žalobcom deklarovaným odvolacím dôvodom uviedol, že neboli naplnené. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd poukázal na to, že žalobca ako odvolateľ nešpecifikoval, aké konkrétne jeho procesné právo bolo porušené v takej intenzite, že by tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pokiaľ žalobca v rámci odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. d) CSP argumentoval nevykonaním navrhnutých dôkazov výsluchom svedkov, odvolací súd poukázal na body 59. a 60. odôvodnenia prvoinštančného rozsudku, v ktorom súd prvej inštancie riadne odôvodnil, že navrhované dokazovanie nevykonával z dôvodu konštatovaného premlčania prípadného nároku uplatneného žalobou, a tiež nepreukázania existencie zmluvného vzťahu medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným. Odvolací súd akcentoval, že je výlučne v kompetencii konajúceho súdu rozhodnúť, ktoré z navrhovaných dôkazov budú vykonané. Pokiaľ v danej veci súd prvej inštancie odôvodnil nevykonanie navrhnutých dôkazov s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti, odvolací súd v jeho postupe nevzhliadol žiadne prvky iracionálnosti v procese dokazovania, a teda ani porušenie práva žalobcu na spravodlivý proces. K tvrdeniu žalobcu, že výpovede navrhnutých svedkov

sú relevantné pre posúdenie jeho nároku dodal, že tieto by napokon neboli spôsobilé ovplyvniť ani zistenie, kto by mal za vykonané práce zaplatiť. Odvolací súd vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu uplatnenému v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) CSP v bodoch 26. až 28. odôvodnenia svojho rozhodnutia konštatoval správnosť skutkových zistení súdu prvej inštancie, a to nielen z hľadiska zistení relevantných pre určenie počiatku plynutia premlčacej doby z dôvodu námietky premlčania vznesenej žalovaným voči uplatnenému nároku (bod 33.), ale tiež v širšom kontexte - neexistencie záväzku žalovaného voči žalobcovi, resp. jeho právnomu predchodcovi z realizácie stavebných prác (bod 37.). Ako nedôvodnú vyhodnotil aj odvoláciu námietku nesprávneho právneho posúdeniu veci uplatnenú žalobcom v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) CSP, lebo súd prvej inštancie na zistený skutkový stav aplikoval správne právne predpisy, pričom správne posúdil začiatok a koniec premlčacej lehoty. Odvolací súd dodal, že nakoľko dôkazy - exekučný spis sp. zn. 11Er/200/2009 a úradný záznam z 30.09.2009 boli predložené súdu až spolu s odvolaním, hoci žalobcovi nič nebránilo predložiť ich už v priebehu konania na súde prvej inštancie, pre nesplnenie zákonných podmienok stanovených v § 366 CSP na tieto dôkazné prostriedky, uplatnené až v podanom odvolaní, neprihliadol. Napokon za nedôvodnú označil námietku žalobcu o nedostatočnom odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie, keď uzavrel, že napadnutý rozsudok nejaví známky arbitrárnosti alebo nepreskúmateľnosti; naopak, spĺňa všetky atribúty stanovené v § 220 ods. 2 CSP.

37. Po preskúmaní veci dovolací súd uvádza, že nezistil žiadnu tzv. vadu zmätočnosti (závažné procesné pochybenie odvolacieho súdu), spočívajúcu v tom, že by odvolací súd svojim nesprávnym procesným postupom znemožnil dovolateľovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP alebo práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

38. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po použití a výklade relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

39. Dovolací súd poukazuje v preskúmvanej veci predovšetkým na skutočnosť, že odvolací súd sa vo svojom potvrdzujúcom rozsudku stotožnil so skutkovými zisteniami a právnym záverom súdu prvej inštancie a jeho rozhodnutie ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 350/09). Podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, opierajúce sa v podstatnej časti o odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdnych rozhodnutí.

40. Dovolací súd pripomína, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07). Podľa názoru dovolacieho súdu v preskúmvanej veci odvolací súd dostatočne a vyčerpávajúco vysvetlil dôvody, pre ktoré sa stotožnil so skutkovými zisteniami a právnym záverom súdu prvej inštancie. V posudzovanom prípade je dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa strany sporu domáhali, čo navrhovali, z ktorých skutočností a dôkazov konajúce súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil súd prvej inštancie, ako ich posúdil odvolací súd, aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

41. V kontexte s námietkou dovolateľa o nedostatočnom odôvodnení dovolaním napadnutého rozsudku, dovolací súd poukazuje na rámcovú úpravu štruktúry práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia v

ustanovení § 220 ods. 2 CSP, ktorá norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní podľa § 378 ods. 1 CSP. Platí, že k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP nedochádza len úplnou absenciou odôvodnenia, ale aj jeho nedostatočnosťou alebo nezrozumiteľnosťou, či svojvoľnosťou (napr. II. ÚS 419/2021). Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia znamená uvedenie dostatočných, logických a zrozumiteľných argumentov reagujúcich na relevantné tvrdenia a námietky strán sporu, vyhodnotenie dokazovania a vysvetlenie, prečo prípadne v konaní navrhované dôkazy súd nevykonal. Súd by mal presvedčivo odôvodniť a vysvetliť aj aplikáciu príslušného právneho predpisu na rozhodovanú vec.

42. Čo sa týka odvolacieho rozhodnutia, platí, že ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP). Aj v tomto prípade sa však musí odvolací súd v zmysle § 387 ods. 3 CSP v odôvodnení odvolacieho rozhodnutia vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (odvolacími námietkami). Zároveň sa musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Ak odôvodnenie rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje zrozumiteľnú a presvedčivú argumentáciu k vyššie uvedeným námietkam, nesplňa atribúty riadneho odôvodnenia, čím porušuje právo na spravodlivý súdny proces.

43. Podľa názoru dovolacieho súdu kritériám riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia zodpovedá aj dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd stotožnil so skutkovými zisteniami a právnym záverom súdu prvej inštancie. Odvolací súd predovšetkým upriamil pozornosť na správne skutkové zistenia a právny záver súdu prvej inštancie. Už súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí podrobne uviedol skutkovú i právnu argumentáciu a odvolací súd sa v potvrdzujúcom rozsudku jednoznačne stotožnil s jeho závermi a na tieto odkázal. V odôvodnení svojho rozhodnutia (v bodoch 25 až 31) odvolací súd vysvetlil, na základe čoho konajúce súdy dospeli k záveru o márnom uplynutí premlčacej doby vo vzťahu k žalobou uplatnenému nároku na zaplatenie bezdôvodného obohatenia a prečo nebolo možné akceptovať argumentáciu žalobcu o tom, že premlčacia doba mu začala najskôr plynúť až dňom, keď poslanci mestského zastupiteľstva žalovaného neodsúhlasili uzavretie novej nájomnej zmluvy, lebo až vtedy zistil, že jeho investície vo forme stavebných prác boli zbytočné. Dovolací súd pripomína, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich jednotu (2Obdo/64/2021). K posudzovaniu prípustnosti dovolania pri uplatnení námietky nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu treba pristupovať individuálne s prihliadnutím na konkrétnu rozhodovanú vec. Namiesto je tak reštriktívny prístup a rovnako platí, že nie je možné posudzovať odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu izolovane, ale v spojení s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, keďže obidve rozhodnutia tvoria jeden celok (3Obdo/4/2021).

44. Dovolací súd nesúhlasí ani s tvrdením dovolateľa, že odvolací súd sa s jeho relevantnými odvolacími námietkami nevysporiadal. Z odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že odvolací súd k rozhodujúcim (kľúčovým) odvolacím námietkam žalobcu uviedol svoju argumentáciu v súlade so skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie a vyplývajúcim z obsahu spisu. Dôsledne sa vysporiadal s odvolacou námietkou nevykonania navrhnutých dôkazov, tvrdenej nesprávnosti skutkových zistení a právneho záveru v otázke premlčania žalobou uplatneného nároku a hoci dôvodil tým, že žalobca neoznačil v odvolaní, ktoré konkrétne jeho práva na spravodlivý proces boli porušené a v akej intenzite, v rámci tejto námietky sa vysporiadal aj s kritériami presvedčivosti a zrozumiteľnosti rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré tiež zaručujú právo na spravodlivý proces. Ak dovolateľ namietal nevykonanie navrhnutých dôkazov (výsluchom svedkov) dôvodiac tým, že mu nebolo umožnené preukázať jeho tvrdenia, dovolací súd zdôrazňuje, že uvedené nie je možné považovať sa procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení strany, teda ani za dôvod zakladajúci

prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP (napr. II. ÚS 108/2020, IV. ÚS 511/2020).

45. Dovolací súd uzatvára, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 393 ods. 2 CSP. Uviedol stručný rozsah odvolaním napadnutého rozsudku, podstatné zhrnutie skutkových zistení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, ako aj zistený skutkový stav a právne posúdenie veci. Zároveň sa v súlade s ustanovením § 387 ods. 3 CSP riadne vysporiadal s podstatnými argumentmi žalovaného uvedenými v odvolaní. Samotná skutočnosť, že dovolateľ má na vec odlišný názor a že rozhodnutia súdov oboch inštancií neboli odôvodnené podľa jeho predstáv, však nie je postačujúcim podkladom pre tvrdenie o ich nepreskúmateľnosti a existencii vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP. Podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, opierajúce sa v podstatnej časti o odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdnych rozhodnutí.

46. Pokiaľ dovolateľ svojimi námietkami zachádza do prehodnocovania vykonaných dôkazov a skutkových okolností, ku ktorým dospeli konajúce súdy a z posúdenia ktorých vychádzali pri právnom posúdení veci, dovolací súd odkazom na ustanovenie § 442 CSP zdôrazňuje, že je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolateľ v danom prípade kombinuje námietky týkajúce sa skutkových zistení súdov oboch inštancií s námietkami nedostatočného vysporiadania sa s jeho argumentáciou vo vzťahu k ich právnomu záveru o premlčaní žalobou uplatneného práva, pričom nie je zrejmé, akú právnu otázku by mal dovolací súd riešiť.

47. Dovolací súd zdôrazňuje, že len samotné spochybňovanie procesu dokazovania, skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i samotná polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní sporu, významovo nezodpovedajú ani kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a) až c) a § 432 ods. 2 CSP. Pokiaľ sa dovolateľ domáhal revízie skutkových zistení a právnych záverov konajúcich súdov, dovolací súd uvádza, že dovolaciu otázku, ktorá by zodpovedala kritériám vymedzeným v ust. § 421 CSP, dovolateľ neformuloval, resp. neuplatnil.

48. Dovolací súd uzatvára, že v predmetnej veci nezistil žiadnu vadu zmätočnosti, resp. taký procesný postup súdov nižšej inštancie, ktorého následkom by bolo porušenie procesného práva žalobcu, ktoré by v dôsledku svojej intenzity znamenalo porušenie jeho práva na spravodlivý proces. Dospel preto k záveru, že nie je daná procesná prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP a dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. c) CSP odmietol.

49. O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a žalovanému, ktorý bol v dovolacom konaní plne úspešný, priznal proti žalobcovi nárok na ich náhradu v rozsahu 100 % .

50. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.